

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer Diarienummer

ÅMH-Pn 57/08 2008-0117

Beslutsdatum

17.12.2008

Sökanden

Hammarlands kommun

Klockarvägen 3

22240 Hammarland

Ärende

Ansökan avser miljötillstånd för avslutning av deponi på fastigheten Tjärberget Rnr 2:69 i Kattby, Hammarlands kommun enligt avslutningsplanen från 04.12.2003 (nedan avslutningsplanen). Ansökan omfattar avslutning, sluttäckning, uppsamling av lakvatten samt behandling av lakvatten i anläggning på fastigheten.

Ärendet behandlas som tillståndspliktig verksamhet enligt 10 § 3 mom. landskapslag (2008:124) om miljöskydd (miljöskyddslagen), samt prövas i enlighet med övergångsbestämmelserna i 27 § landskapsförordning (2007:3) om deponering av avfall (deponeringsförordningen).

Ärendet har inletts vid Ålands miljöprövningsnämnd 27.01.2004 med ärende nummer MPN-04-4. Ärendet har genom 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008.

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet beviljar med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen Hammarlands kommun miljötillstånd för att avsluta och sluttäcka deponi, uppsamla och behandla lakvatten samt avleda behandlat lakvatten på fastigheten Tjärberget Rnr 2:69 i Kattby, Hammarlands kommun.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Efter godkänd avslutning ska ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor lämnas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet senast 01.12.2013. Till revideringen ska bifogas ett förslag till fortsatt kontrollprogram, sammanställning av analyser från utfört kontrollprogram samt en uppföljning av lakvattenreningens effektivitet utgående från analysresultaten.

Ersättning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ i miljöskyddslagen och 20 § i deponeringsförordningen.

1. Avslutning och sluttäckning av deponin ska i huvudsak följa avslutningsplanen från 04.12.03 samt de specificeringar som följer av villkoren i detta beslut. Ett tidsschema för när avslutningsarbeten kommer att genomföras ska inlämnas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet senast 3 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.
24 § punkt e). miljöskyddslagen, 27 § deponeringsförordningen
2. Sluttäckning av deponin ska föregås av sanering från avfall inom området och förberedande arbeten varvid följande ska beaktas;
 - Avfall som avlägsnas från området vid flyttning av deponimassor måste sorteras samt föras till godkända mottagare för respektive avfallskategori.
 - Allt farligt avfall ska avlägsnas från området och föras till godkänd mottagare.
 - Avfallets mängd och mottagare vid transporter från området ska sammanställas i den rapport som nämns i villkor 11.
 - Transportdokument som erhålls vid avfallstransporter från området ska sparas i 5 år.

Sluttäckning och arbetsutföranden ska dokumenteras under tiden då avslutningsarbetet pågår.

24 § punkt d) miljöskyddslagen, 8 a-f §§ renhållningslagen

3. Deponins sluttäckning ska följa situationsplan HAMAVS/04.10.03, se bilaga 2. Deponin ska komprimeras samt schaktas så att slänterna inte blir brantare än 1:3 och sänkor i ytan inte finns innan sluttäckning sker.

En hållbar och tät sluttäckningskonstruktion ska uppföras enligt avslutningsplanen, se tvärsnittsritning i bilaga 3 för mantelytans tvärsektion. Därtill ska utformningen av ytan uppfylla kravet att vatten som passerar tätskiktet inte överskrider 50 liter per kvadratmeter och år. De olika sluttäcknings materialen samt vald metod för utformning av tätskiktet och övriga skikt enligt tvärsektionsritningen ska inlämnas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet för godkännande innan avslutningsarbetet inleds.

24 § punkt e) miljöskyddslagen, 21 § deponeringsförordningen, 4 kap. 7 § 2 mom. och 4 kap. 8 § 2 mom. vattenlagen

4. Tillståndshavaren ska svara för kontroll av verksamhetens miljöpåverkan. En miljöansvarig person ska utses och personens namn och kontaktuppgifter ska meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Kontaktpersonen ansvarar för att rapportering till myndigheten sker under avslutningsarbetet (villkor 1-3, 5-8) och att den fortsatta efterkontrollfasen av deponin uppföljs enligt tillståndet (villkor 9-12).

24 § punkt d) miljöskyddslagen, 20 § punkt 5 och 23 § deponeringsförordningen

5. Då sluttäckning utförts ska avvägning av deponin ske och lämnas med rapporten i villkor 11. Inmätning av nya höjdförhållanden ska utföras återkommande, minst med 5 års mellanrum, så att framtida förändringar och sättningar i deponins yta följs upp.

20 § punkt 5 deponeringsförordningen

6. Tillståndshavaren ska förhindra utbredning av förorening i området genom att uppsamla lakvatten och leda bort rent yt- och dräneringsvatten. Yt- och dräneringsvatten ska avledas skilt från lakvatten. Ett dräneringssystem ska finnas i enlighet med det som anges i tvärsnittsritningen och anpassas till terrängen så att bergsschaktning undviks.

24 § punkt e) miljöskyddslagen, 5 kap. 8 § vattenlagen

7. Lakvatten får inte släppas ut orenat i området. Tillståndshavaren är skyldig att vidta åtgärder för att förhindra utbredning och miljöeffekter från utsläpp av lakvatten. Olyckstillbud där orenat lakvatten släpps ut ska omedelbart åtgärdas och anmälas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

24 § punkt d) miljöskyddslagen, 23 § deponeringsförordningen, 4 kap. 7 och 8 § vattenlagen

8. Lakvatten från deponin ska insamlas och behandlas så att skydd mot förorening av grundvattnet upprätthålls. Lakvatten ska avledas till en markfilteranläggning enligt huvudritning 17.04.2008, se bilaga 4. Utformningen och dimensioneringen ska vara tillräcklig för att hantera den mängd lakvatten som avrinner till

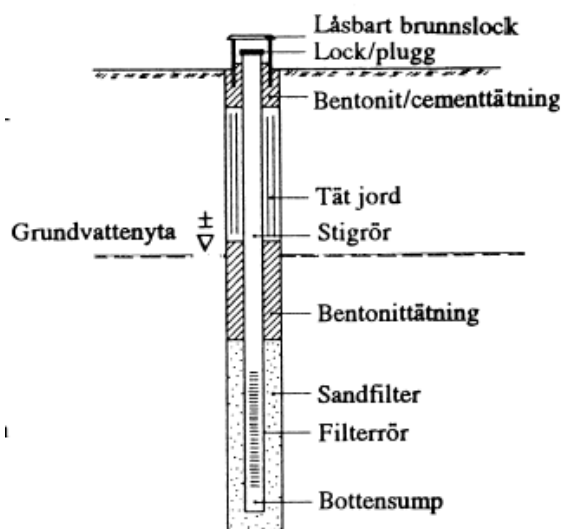
anläggningen. Botten på anläggningen ska förses med vattentät membran för att skydda grundvattnet från förorening. Anläggningen ska i övrigt utformas, skötas och övervakas så att dess funktion säkerställs. Anläggningen ska byggas innan deponin komprimeras och övertäcks och färdigställandet ska meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

För funktion och skötsel av anläggningen gäller följande;

- Anläggningen ska ha tillräcklig lutning så att lakvattnet inte blir stillastående under längre tid än vad som krävs för filterfunktionen och så att det inte förblir uppdämt i dräneringsrörssystemet.
- Växttäcket i anläggningen ska underhållas och skötas så att växtligheten fungerar tillfredställande. Tillflödet av vatten och vattning ska ordnas vid behov så att växtligheten inte torkar ut.
- Ifall markfilteranläggningen inte är i funktion ska lakvatten uppsamlas och vid behov föras till godkänd mottagare eller renas på något annat sätt som godkänts av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

25 § punkt 1 miljöskyddslagen, 23 § deponeringsförordningen, 4 kap. 8 § vattenlagen

9. För kontroll av grundvattnets kvalitet ska tillräckligt antal grundvattenrör i HDPE-plast eller rostfritt stål finnas. Grundvattenrör ska ersättas ifall t.ex. inträngning av ytvatten förekommer så att provtagningen alltid är tillförlitlig. Rör som används vid observation av grundvattennivå samt provtagning ska utformas och dimensioneras enligt nedanstående figur och anvisningar:

- Röret ska vara minst 50 mm i diameter för att möjliggöra provtagning.
- Rörets filterdel skall vara 700 – 2000 mm lång. Röret ska neddrivas så att filterdelen lokaliseras under årsmedelgrundvattennivån.

- Filterrörets slitsstorlek bör motsvara d_{10} för filtermaterialet, dvs. 90 % av materialet i sandfiltret ska ha större kornstorlek än slitsarna.
- Filtermaterialet (sandfiltret) som omger rörets filterdel bör ha en genomsnittlig kornstorlek (d_{50}) som bör vara dubbelt så stor som den omgivande jordens och vara ensgraderat med ett graderingstal (d_{60}/d_{10}) mellan 2 och 3. Ovanför grundvattenytan tätas runt röret med tät jord och vid markytan tätas mellanrummet mellan röret och borrhålet, t ex med cement, för att undvika inträngande ytvatten.

24 § punkt e) miljöskyddslagen, 20 och 23 §§ deponeringsförordningen, 4 kap. 7 § vattenlagen

10. Kontroll av lakvattnets, ytvattnets och grundvattnets tillstånd på och kring deponiområdet ska utföras kontinuerligt under efterbehandlingsfasen. Provtagning ska ske enligt ett fastställt kontrollprogram. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till myndigheten för godkännande senast 3 månader efter att tillståndet trätt i kraft. Kontrollprogrammet ska innehålla provtagning på inkommande och utgående vatten i markfilteranläggningen.

Provtagning enligt kontrollprogrammet ska sammanställas och utvärderas årligen och därefter skickas till myndigheten tillsammans med en lista över eventuella åtgärder som vidtagits med anledning av analysresultaten. Prov ska tas med iakttagande av god laboratorieled under förhållanden som är representativa för verksamheten och av provtagare som är godkänd av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Proven ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO 9000, En 45000, ISO/IEC 17025 eller motsvarande) och följa den provtagningsmetodik som anges i kontrollprogrammet.

26 § miljöskyddslagen, 6 kap. 28 § vattenlagen, 20 § punkt 4-5 och 23 § 2 mom. deponeringsförordningen

11. När avslutningsarbetet är utfört ska detta anmälas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Samtliga dokument, journaler och utredningar som utförs under avslutningsarbetet ska samlas i en rapport till myndigheten. Därefter utför myndigheten en inspektion, utvärderar rapporten samt beslutar om godkännande av avslutningsarbetet.

24 § punkt e) miljöskyddslagen och 22 § deponeringsförordningen

12. Deponin anses vara avslutad först när Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet utfört en inspektion på platsen och godkänt avslutandet i enlighet med 22 § deponeringsförordningen. Efter godkänt avslutningsarbete pågår efterkontrollfasen så länge som myndigheten kräver det med beaktande av den tid under vilken deponin kan ha en negativ miljöpåverkan.

23 § deponeringsförordningen

Beslutsmotiveringar

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har granskat ansökan om miljötillstånd och prövat förutsättningarna för tillstånd enligt 17 § miljöskyddslagen och den övriga lagstiftning som nämns i 10 § samma lag. Myndigheten konstaterar att verksamheterna, att avsluta och sluttäcka deponi på fastigheten Tjärberget Rnr 2:69 Kattby i Hammarlands kommun samt behandla lakvatten och vid behov släppa ut behandlat lakvatten på området alternativt avlägsna lakvattnet till annan godkänd mottagare/behandlingsanläggning, med iakttagande av de i tillståndet givna villkoren och föreskrifterna, uppfyller förutsättningarna för tillstånd i 17 § miljöskyddslagen och övergångsbestämmelserna i 27 § deponeringsförordningen.

Tillståndet har med stöd av 24 och 26 §§ i miljöskyddslagen samt 20 § deponeringsförordningen förenats med sådana villkor och föreskrifter som är nödvändiga för att förutsättningarna för tillstånd ska vara uppfyllda. Vid fastställande av villkor har principen om allmän miljöhänsyn i 4 § miljöskyddslagen beaktats i den mån det inte har ansetts oskäligt att uppfylla dem.

Prövning av platsvalet för avslutningen av befintlig deponi sker enligt 4 kap. 6 § vattenlagen. För befintlig deponi kan dock göras avsteg från förordningens krav på lämplig lokalisering enligt 27 § deponeringsförordningen (2007:3) i lydelsen som följer av 31 § deponeringsförordningen (2001:76). Hammarlands kommun har tillställt Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet erforderlig avslutningsplan för verksamheten och uppfyller därmed kriterierna för att erhålla tillstånd att avsluta verksamheten enligt ovan nämnda övergångsbestämmelser.

Inför sluttäckningen ska området förberedas genom att allt avfall schaktas till en tydligt avgränsad deponi. Massorna ska därefter komprimeras och terrasseras för att möjliggöra en fungerande sluttäckning. Allt övrigt avfall som finns på området ska sorteras och utsorterat avfall samt allt farligt avfall avlägsnas i enlighet med 8 a-f §§ landskapslag (1981:3) om renhållning, nedan renhållningslagen. Alla avfalls-mottagare och transportörer som tar emot, behandlar eller transporterar avfall ska också inneha tillstånd eller vara granskade enligt 5a kapitlet i renhållningslagen.

Vid avslutning och sluttäckning av en deponi finns ett krav på tätskiktets utformning där dess genomsläpplighet får vara maximalt 50 liter per kvadratmeter och år för deponier som mottagit hushållsavfall eller icke farligt avfall. Kravet följer av 21 § 2 mom. i deponeringsförordningen och utgör en skälig skyddsåtgärd för att förebygga att negativ miljöpåverkan uppstår.

Enligt 4 kap. 7 § vattenlagen är Hammarlands kommun skyldig att iaktta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvalitet.

Enligt 4 kap. 8 § vattenlagen är utsläpp till grundvatten av vissa farliga ämnen förbjudet. Genom 1 § i vattenförordning (1996:77) för landskapet Åland krävs tillstånd för att till ytvatten få släppa ut vissa farliga ämnen. Med beaktande av de nämnda paragraferna i vattenlagen samt principen om allmän miljöhänsyn i 4 § miljöskyddslagen, som anger att rimliga åtgärder ska vidtas så att negativ miljöpåverkan undviks, är det skäligt att Hammarlands kommun i tillståndsvillkor åläggs att anlägga ett system för avledning av yt- och dräneringsvatten, separat system för lakvattenuppsamling samt uppföra en markfilteranläggning för behandling av lakvattnet. Skyddsåtgärderna utgör tillräckliga försiktighetsmått för att grundvattnet och vattenmiljön i omgivningen skadas så litet som möjligt och hålls i ett så naturligt skick som möjligt. De allmänna kravbestämmelserna i 4 kap. 3 § vattenlagen uppfylls därmed genom att nyttan med att avsluta deponin på området, med beaktande av de skyddsåtgärder som kommer att vidtas, överstiger den olägenhet verksamheten riskerar att medföra vattenmiljön.

Enligt bestämmelser om vattenkvalitet i 5 kap. vattenlagen så är det envars skyldighet att efter förmåga och tillfälle, genom aktivt handlande och genom att avstå från skadlig påverkan, skydda och vårda grundvatten så att dess beskaffenhet inte medför hälso- eller miljöfara och ytvattnet så att det hålls i ett skick som tillåter naturlig flora och fauna. En skyldighet att avhjälpa olägenheter även efter att vattenfarlig verksamhet har upphört finns i 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen. En avslutad deponi omfattas av en efterkontrollfas enligt 23 § deponeringsförordningen där verksamhetsutövaren svarar för kontroll, inbegripet analys av lakvatten från deponin och grundvattnet i närområdet till deponin. Hammarlands kommun ska kontrollera den avslutade deponins miljöpåverkan samt förebygga förorening av grundvattnet genom att utföra provtagning. Provtagning i ytvattnet och i lakvattnet samt i korrekt nedlagda grundvattenrör, ska ske kontinuerligt i enlighet med det kontrollprogram som ska uppgöras med stöd av 26 § miljöskyddslagen. Resultaten från provtagningen ska sammanställas för uppföljning av deponins miljöpåverkan och bedömning av behov för ytterligare åtgärder görs i syfte att skydda grund- och ytvattnet i området.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med punkt 14.2 i taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, godkänd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 30/2007.

Avstjälningsplats för vanligt avfall (3364 € -50 %*)	€	1682,00
Lantmäteriverket, sakägarförteckning	€	0
Totalt	€	1682,00

* Avgiften har reducerats med 50 % då ärendet gäller väsentlig omställning av verksamhet.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Situationsplan HAMAVS/04.10.03
3. Tvärsnittsrkning
4. Markfilteranläggning
5. Besvärshanvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets ärendeakt.

Underskrifter

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Erica Sjöström
Miljöhandläggare

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har inkommit till Ålands miljöprövningsnämnd 27.01.2004. Ansökan har med anledning av 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförs från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008.

I ärendet har myndigheten tillfört ett utdrag över berört område från naturvårdsinventering utförd i landskapet, inspektionsprotokoll 12.04.2006 samt landskapsregerings beslut dnr S40/00/5/92, S45/01/5/6 och S40/03/1/40.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 10 september- 1 oktober 2008 på Hammarlands kommuns, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets och Ålands landskapsregerings anslagstavlor. Ansökan har samtidigt delgivits två personer. Delgivningen har under samma tid funnits tillgänglig på myndighetens hemsida. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Ett yttrande har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har inte begärt några utlåtanden.

Bemötande

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden. Hammarlands kommun har lämnat bemötande den 12.11.2008.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på Hammarlands kommuns, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli och vid Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.